

KYNOLOGIN KYNÄSTÄ - elokuu 2023

SYRJINTÄ TAVATAAN MYÖS KOIRAYHTEISÖSSÄ

Ystävämme opaskoirat, jotka iloisina ja nöyrinä lähtevät hoitamaan tehtäviensä, ovat osittain joutuneet terrorismin kohteiksi. Koirat eivät kuitenkaan ole käyttäjiensä syrjimiä.

Mieleen tulee lehtijuttu Suomen opaskoiratyön alkuajoilta. Sotasokeat oppivat pärjäämään koiriensa opastamina joka paikassa, jopa vieraissakin kaupungeissa. Kun isäntä halusi käydä kahvilassa, koira kuultuaan isännältä kahvila-sanon, toteutti tämän toiveen. Niin nytkin. Tarinoita kerrakseen – syrjintä -sanaa ei varmaan oltu vielä keksitty...

Sokea ja hänen opaskoiransa vieraassa ympäristössä herättivät uteliaisuutta kahvilan muissa asiakkaissa. Opaskoirat olivat aivan ihmeellisiä eläimiä! Huhut kertoivat, että ne tunnistivat raitiovaunujen numerot ja katukylttien tekstit sekä veivät käyttäjänsä raitiovaunuun aina takavaunun etuovesta.

No, kahvit juotuaan sokea jatkoi matkaansa. Eräs asiakas kertoi myöhemmin kahvilaan tulleille: ”Itse se sokea tyytyi korvikkeeseen, mutta koiralleen se osti jäätelön!” Koira ei ainakaan siinä tilanteessa tuntenut olevansa syrjinnän kohde. Tuskin muulloinkaan, sillä opaskoiria kohdellaan hyvin käyttäjiensä toimesta.

Myöhempinä vuosina asiat alkoivat muuttua. Koirat eivät edelleenkään olleet muuttuneet, mutta ne joutuivat syrjinnän uhreiksi. Tarkoitin nyt opaskoirina toimivia risteytyksiä. Risteytyksiltä on aika ajoin estetty osallistuminen opaskoirakokeisiin. Nykyään kai sallitaan kokeisiin osallistuminen, mutta ns. arvokokeissa voittanut risteytys ei saa suomen- eikä minkään muun mestarin arvoa.

Virallisten koirajärjestöjen edustajilta olen lisäksi kuullut, että päästäkseen ensipalkinnolle koiran tulee olla Kennelliiton rekisterissä. Tätä perustellaan taas jalostusasioilla, sillä pentutuotanto risteytysten ja/tai rekisteröimättömien avulla ei ole eduksi rodunjalostukselle. Miten niin? Suunnilleen kaikki opaskoirat on leikattu, niitä ei voi käyttää jalostukseen. Joku risteytys on saattanut ennen kastratiota luovuttaa

siemenensä Opaskoirakoulun typpisäiliöön. Mielestäni se on osoitus koiran ja sen esipolvien onnistuneesta jalostuksesta.

Vuosia sitten olin mukana liittämässä Opaskoirakoulua Kansainvälisen opaskoirakoulujen liiton jäsenyyteen. Silloin oli tapetilla koirien keinosiemennyksen aloittaminen ja yhteistyö kansainvälisessä opaskoirien jalostuksessa oli myös suunnitelmissa. Labradori on sellaisenaan opaskoirana pitänyt pintansa, mutta ”koiranpuutteessa” saattaisi risteytyksenkin huolia partneriksi, mutta vain yhdessä polvessa. Missään tapauksessa risteytystä ei kuitenkaan pidä asettaa eriarvoiseen asemaan ”rotuoppaiden” kanssa. Kaikki opaskoirat ovat samanarvoisia.

Tervetuloa Latviaan!

Latvia on opaskoiramaana verrattain nuori, vasta 11-vuotias. Vaatimattomissa puitteissa on opaskoiratoimintaa harjoitettu ja muutama muu vammaiskoirakin tuotettu. Liettuaan lähti juuri Zaigan koirakoululta maan ensimmäinen opas-/diabeteskoira (haistaa käyttäjänsä epilepsiakohtauksen tulon).

Opaskoirakokeita ja maaotteluja on järjestetty koronavuosia lukuun ottamatta vuorovuosin Viron ja Suomen kesken ja Latviassa toimintamme alusta lähtien. Ensimmäisen kerran tuli maaotteluvoitto Latviaan kuitenkin vasta viime vuonna. Latviassa ei kokeisiin osallistuville koirille ole asetettu muita vaatimuksia kuin todistus virallisesta käyttöönottokatselmuksesta. Järjestämme kokeita pari-kolme kertaa vuodessa.

Näinä päivinä olen saanut kuulla, että tämänvuotinen Suomeen suunniteltu maaottelu on peruttu, varmaan edellä olevan tekstin perusteella. Se ei kuitenkaan häiritse toimintaamme millään lailla.

Sikäli kun tilaa on, kaikkiin kansallisiin kokeisiimme voi osallistua myös suomalaisia ja virolaisia koirakoita. Voinemme järjestää myös jotain kulttuuriohjelmaa kauniissa Riian kaupungissa. Myös Valga Latvian ja Viron rajalla on mahdollinen koepaikkakaupunki. Siellä ei ole ollutkaan vielä opaskoirakokeita.

Juha Herttuainen